

AC-4355-56

B. Ed. & B. Ed. (Basic) (Sem. II) Examination

March / April - 2015

Course - 203 & 2003

Course-203 : 1. Development Of
Education System In India & Statistics

Course-2003 : 2. Development of
Education In India & Statistics (Nai - Talim)

Time : Hours]

[Total Marks :

Course-203 : 1. Development Of
Education System In India & Statistics

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="B. Ed. & B. Ed. (Basic) (Sem. II)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Course-203 : 1. Dev. Of Edu. System In India & Stat."/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="5"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો :

૫

(૧) નવોદય વિદ્યાલયને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?

(૨) IGNOUનું પૂરું નામ આપો.

(૩) એન.સી.ટી.ઈ.ના કાર્યક્ષેત્રમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?

(૪) માધ્યમિક શિક્ષક સંઘની સ્થાપનાનો મુખ્ય હેતુ શો છે ?

(૫) પ્રતિશત ક્રમાંક એટલે શું ?

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર)

૮

(૧) માનવ સંસાધન વિકાસ માટેના શિક્ષણનો અર્થ આપો.

(૨) CTEના મુખ્ય ચાર કાર્યો જણાવો.

- (૩) સ્થગિતતાનો અર્થ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (૪) સમધારણ વક્રેખાના બે ઉપયોગો જણાવો.
- (૫) પ્રસારમાનના માપો જણાવો. તેમાં સૌથી વિશ્વસનીય માપ કયું ?
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના ૧૨૫ થી ૧૫૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨
- (૧) અધ્યેતા કેન્દ્રી અભિગમના મુખ્ય લક્ષણો જણાવો.
- (૨) શાળામાં સ્વાસ્થ્ય જાળવણી માટે કયા કાર્યક્રમો યોજી શકાય ?
- (૩) શિક્ષણમાં સ્થગિતતા નિવારવાના મહત્ત્વના ઉપાયો જણાવો.
- (૪) નીચે આપેલા પ્રાપ્તિઓ માટે ચતુર્થ વિચલનની ગણતરી કરો :
- 30, 35, 37, 10, 14, 19, 20.

૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર ૧૫૦ થી ૨૦૦ શબ્દોમાં ટૂંકનોંધ લખો : ૧૦

- (૧) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ - ૧૯૮૬ના ઉદ્ભવના કારણો
- (૨) જાતીય શિક્ષણ : સંકલ્પના અને મહત્ત્વ
- (૩) શિક્ષણની ગુણવત્તા વર્ધનમાં માધ્યમિક શિક્ષણ સંઘની ભૂમિકા.

૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એકનો ૩૫૦ થી ૪૦૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો : ૧૫

(૧) “દુરસ્થ શિક્ષણ”ના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દા ધ્યાનમાં લઈ ચર્ચા કરો.

- (૧) દુરસ્થ શિક્ષણના હેતુઓ
- (૨) મુક્ત વિશ્વવિદ્યાલયના લક્ષણો
- (૩) મુક્ત વિશ્વવિદ્યાલયનું મહત્ત્વ.

(૨) નીચે આપેલ આવૃત્તિ વિતરણ કોષ્ટક પરથી પ્રમાણ વિચલન અને પાદસ્થ

વિચલન શોધો :

વર્ગ	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74
આવૃત્તિ	1	3	8	12	17	26	18	13	7	2

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the Instruction No. 1 of the Page No. 1.

- 1 (a) Answer the following questions in one sentence : **5**
- (1) By which name Navodaya Vidhyalay is known ?
 - (2) Give full form of IGNOU.
 - (3) Who comes in the field of N.C.T.E. ?
 - (4) What is the main objective of establishment of secondary teacher association ?
 - (5) What is percentile rank ?
- (b) Answer the following questions in 30 to 40 words : **8**
- (any **four**)
- (1) Give the meaning of education for human resource development.
 - (2) Mention main four functions of C.T.E.
 - (3) Give the meaning of stagnation with illustration.
 - (4) Mention two uses of normal probability curve.
 - (5) Mention the measures of dispersion. Which measure is most reliable ?
- (c) Answer the following questions in 125 to 150 words : **12**
- (any **three**)
- (1) Mention the main characteristics of learner centered approach.
 - (2) Which programmes can be arranged for the maintenance of health in school ?
 - (3) Mention the remedies for reducing stagnation in education.
 - (4) Find out Quartile deviation for following scores :
30, 35, 37, 10, 14, 19, 20.

2 Write short notes in 150 to 200 words : **10**

- (1) Causes of emergence of National Education Policy - 1986.
- (2) Sex education : Concept and Importance.
- (3) The role of Secondary Teacher Association for the improvement of quality of education.

3 Answer the following questions in 350 to 400 words : **15**

- (1) Discuss the following points in context "Distance Education".
 - (1) Objectives of distance education
 - (2) Characteristics of Open University.
 - (3) Importance of Open University.
- (2) Find standard deviation and quartile deviation from the following frequency distribution table :

Class :	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74
Frequency :	1	3	8	12	17	26	18	13	7	2

**Course-2003 : 2. Development of
Education In India & Statistics (Nai - Talim)**

સૂચના : (૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : <input style="width: 90%;" type="text" value="B. Ed. & B. Ed. (Basic) (Sem. II)"/></p> <p>Name of the Subject : <input style="width: 90%;" type="text" value="Course-2003 : 2. Dev. of Edu. In India & Stat. (Nai - Talim)"/></p> <p>Subject Code No. : <input style="width: 20px;" type="text" value="4"/> <input style="width: 20px;" type="text" value="3"/> <input style="width: 20px;" type="text" value="5"/> <input style="width: 20px;" type="text" value="6"/> Section No. (1, 2,.....) : <input style="width: 40px;" type="text" value="Nil"/></p>	<p>Seat No. : <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;"> <p>Student's Signature</p> </div>
---	---

(૨) સાદા કેલક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકશો.

- ૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : ૫
- (૧) ભારતમાં મુક્ત વિશ્વ વિદ્યાલયની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 - (૨) અધ્યેતા કેન્દ્રી અભિગમ એટલે શું ?
 - (૩) અપવ્યય એટલે શું ?
 - (૪) પાદસ્થ વિચલન એટલે શું ?
 - (૫) CTEનું પૂરું નામ જણાવો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ૩૦ થી ૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : (ગમે તે ચાર) ૮
- (૧) ઘન વિષમતાની મુખ્ય બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
 - (૨) આદિવાસી વર્ગના બાળકોમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ વધારવા માટે તમારા સૂચનો જણાવો.
 - (૩) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિમાં કઈ બાબતો મહત્વની ગણી શકાય ?
 - (૪) સમઘારણ વક્રેખાનાં ઉપયોગ જણાવો.
 - (૫) NCTEનાં મુખ્ય બે કાર્યો જણાવો.
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના ૧૨૫ થી ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨
- (૧) NCERTનાં કાર્યો જણાવો.
 - (૨) 4, 7, 8, 11, 14, 15, 18નો પ્રમાણ વિચલન શોધો.
 - (૩) અપવ્યયનાં મુખ્ય કારણો જણાવો.
 - (૪) દૂરસ્થ શિક્ષણની જરૂરિયાત જણાવો.

- ૨ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૦
- (૧) સ્થગિતતા દૂર કરવાનાં ઉપાયો
- (૨) માધ્યમિક શિક્ષણ સંઘના કાર્યો
- (૩) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિનાં લક્ષણો.
- ૩ નીચેના પ્રશ્નોના ૩૫૦ થી ૪૫૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે એક) ૧૫
- (૧) માધ્યમિક શાળાના પ્રકારને ધ્યાનમાં રાખી નીચેની શાળાનો વિસ્તૃત પરચિય આપો :
- (૧) ઉત્તર બુનિયાદી શાળા
- (૨) આદર્શ નિવાસી શાળા
- (૩) નવોદય વિદ્યાલય.
- (૨) નીચે આપેલી માહિતી માટે પાદસ્થ વિચલન અને પ્રમાણ વિચલનની ગણતરી કરો :
- પ્રાપ્તક : ૩૫, ૩૪, ૨૧, ૪૨, ૩૮, ૧૦, ૫૦, ૩૭, ૪૮, ૧૫.

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) As per the Instruction No. 1 of the Page No. 1.
(2) Use simple calculator.

- 1 (a) Give answers in one sentence : 5
- (1) When did Open University establish in India ?
- (2) What is Learner Centred Approach ?
- (3) What is 'Wastage' ?
- (4) What is standard deviation ?
- (5) What is the full form of CTE ?
- (b) Answer the following questions in 30 to 40 words : 8
(any four)
- (1) State two main characteristics of positive skewness.
- (2) Give your suggestions for increasing education in backward class children.
- (3) Which matters are important in National Education Policy ?
- (4) State the uses of normal probability curve.
- (5) State the two main works of NCTE.

- (c) Answer the following questions in 125 to 150 words. **12**
(any **three**)
- (1) State the works of NCERT.
 - (2) Find out standard deviation of 4, 7, 8, 11, 14, 15, 18.
 - (3) Give the main reasons for wastage.
 - (4) State the necessity of Distance Education.
- 2** Write short-notes : (any two) **10**
- (1) Suggestions to remove stagnation.
 - (2) Works of Secondary Teacher's Association.
 - (3) Characteristics of National Education Policy.
- 3** Answer the following questions in 350 to 450 words : **15**
(any one)
- (1) Discuss in detail the following schools keeping in mind the types of secondary school :
 - (1) Uttar Buniyadi School
 - (2) Adarsh Nivashi School
 - (3) Navodaya Vidhyalaya.
 - (2) Find standard deviation and quartile deviation from the below given information :
Score : 35, 34, 21, 42, 38, 10, 50, 37, 48, 15.
-